

กระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนใน
โครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู
The educational institution administration process to increase school
standards in the Education Fund Project, Nong Bua Lamphu Province

ชัยยุทธ เดชสีหา
Chaiyuth Dechsiha and
พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์
Phongsak Srichan
พิมพ์พร จารุจิตร
Pimporn Charuchit
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
Udon Thani Rajabhat University
E-mail: tiwlip2528@gmail.com

Received: 16 March 2024; Revised: 1 April 2024; Accepted: 1 April 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู 2) ศึกษากระบวนการการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู การดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู และระยะที่ 2 การศึกษากระบวนการการบริหารสถานศึกษา และศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ทั้งหมด 24 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) การสังเกตและจดบันทึก (Observation and field-in) และแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ การวางแผน การจัดการองค์การ การบริหารงานบุคคล การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม 2) การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหา อุปสรรค ที่พบคือ มีภาระงานมาก บุคลากรในสถานศึกษาไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรมีความกังวลในการทำงานเนื่องจากต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถ้างานไม่เสร็จตามเป้าหมายอาจกระทบต่องานอื่นๆในโรงเรียน

คำสำคัญ: กระบวนการบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา, มาตรฐานโรงเรียนใน

โครงการกองทุนการศึกษา

Abstract

This research article investigates the enhancement of the educational institution administration process to meet school standards within the framework of the Education Fund Project in Nong Bua Lamphu Province. The study comprises two phases: Phase 1 focuses on identifying the components of the administration process necessary for elevating it to the standards set by the Education Fund Project schools, while Phase 2 delves into the operationalization of these processes and explores associated challenges and potential solutions. Employing the Purposive Selection method, the researcher engaged 24 participants and utilized various tools including questionnaires, semi-structured interviews, observations, and checklists.

The findings reveal six essential steps constituting the educational institution administration process: planning, organizational management, personnel management, command, coordination, and control. Evaluation of adherence to these processes indicates an overall high level of implementation across schools participating in the Education Fund Project in Nong Bua Lamphu Province. However, identified issues such as high workload and inadequate staffing pose significant challenges, leading to concerns among personnel regarding task completion and overall goal achievement.

Keywords: Educational institution administration process, education fund project schools, school standards, Nong Bua Lamphu Province

บทนำ

ในปัจจุบันการศึกษาในประเทศไทยเน้นสอนให้เข้าใจผู้อื่นมากกว่าตนเอง สอนให้เป็นคนเก่งมากกว่าคนดี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนระบบการศึกษาใหม่ด้วยการสอนให้เป็นคนดี เหนือสิ่งอื่น เพราะถ้าเป็นคนดีแล้วจะเป็นคนเก่งโดยอัตโนมัติ การศึกษาที่ถูกต้องควรนำหลักจริยธรรม ศิล สมาธิ ปัญญา ไปบูรณาการกับการเรียนการสอนทุกวิชาซึ่งจะทำให้ประเทศไทย สามารถก้าวกระโดดเหนือประเทศที่เจริญทางเทคโนโลยีได้ (อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา, 2559) ปัจจุบันจำเป็นต้องทำให้ต้นทุนที่เรามีอยู่มีคุณค่าขึ้นมา โดยสถาบันหลักของไทย คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันศาสนา สถาบันครอบครัว และชุมชน ซึ่งการปรับกระบวนการทั้ง 5 ข้อ คือ 1) พอเพียง 2) วินัย 3) สุจริต 4) จิต สาธารณะ และ 5) รับผิดชอบ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำให้เกิดขึ้นจริง ไม่ใช่เพียงให้สอนกันในโรงเรียนและให้เด็กท่องจำเพื่อหวังคะแนนอย่างเดียว แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำไปปฏิบัติต่อให้เกิดผล (เกษม วัฒนชัย, 2557)

โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา เป็นโรงเรียนตามแนวพระราชดำริที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะการวางแผนการบริหารงานขององค์กร เพื่อที่จะสามารถตอบโจทย์การดำเนินงานของสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการของโครงการกองทุนการศึกษา กระบวนการบริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา เพราะการจะบริหารงานโรงเรียนในโครงการ กองทุนการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องมี

กระบวนการบริหาร มีแนวทางที่จะเป็นเครื่องมือเพื่อการบริหารงานให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายของวัตถุประสงค์ของโครงการให้มากที่สุด นอกเหนือจากเป้าหมายด้านการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดความรู้ เกิดทักษะ เกิดความสำเร็จในชีวิต ของโรงเรียนทั่วไปแล้ว โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ยังมีเป้าหมายที่จะสร้างคนดีให้กับสังคม

จากข้อมูลเบื้องต้นที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้พบว่าถึงแม้โรงเรียนที่เป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือ ใกล้เคียงกัน ก็มีผลลัพธ์ในการพัฒนาโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยผู้วิจัยมีสมมุติฐานว่า เนื่องจากกระบวนการบริหารมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้ผลลัพธ์ในการพัฒนาโรงเรียนมีความแตกต่างกันด้วย ผู้วิจัยจึงมีเป้าหมายในการศึกษากระบวนการบริหารของโรงเรียนกองทุนการศึกษา ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 จะมีองค์ประกอบและกระบวนการบริหารอย่างไรจึงจะสามารถยกระดับสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาได้ และอะไรเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา เพื่อเป็นการนำเสนอกระบวนการบริหารและแนวทางในการบริหารให้กับโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาที่ถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มที่ 3 ได้ยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา และโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาอื่นสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมของบริบทโรงเรียนกองทุนการศึกษาต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษาองค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู
- 2) ศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู
- 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) รูปแบบการศึกษา เฉพาะกรณี (Case Study Research) กรณีศึกษาโรงเรียนทุ่งแก้ววิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมโรงเรียนเดียวในจังหวัดหนองบัวลำภูที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมเป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ทั้งหมด 24 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 3) ครู จำนวน 15 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน
2. แบบแผนการวิจัย มีรายละเอียดของการศึกษาทั้งสิ้น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ระยะที่ 2 การศึกษากระบวนการบริหารสถานศึกษา และศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
3. เครื่องมือวิจัย เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสังเกต และแบบตรวจสอบรายการ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตสำหรับการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยทำหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย - หนองบัวลำภู เพื่อขอความร่วมมือสำหรับการขอความร่วมมือเพื่อการทำการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยจากข้อมูลที่ได้จาก แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสังเกต และแบบตรวจสอบรายการ โดยสรุปด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยวิธีการและใช้บรรยาย จากนั้นอภิปรายและสรุปผลแบบอุปนัยเพื่อหาข้อสอดคล้องกับทฤษฎีและ นำเสนอผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1. การวางแผน 2. การจัดการองค์การ 3. การบริหารงานบุคคล 4. การสั่งการ 5. การประสานงาน 6. การควบคุม

2. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู

2.1 ด้านการวางแผน (Planning) จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านการวางแผน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการนำวัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการ มีการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน สถานศึกษามีการให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชา มีส่วนร่วม สถานศึกษามีการนำผลการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาแผนในครั้งต่อไป

2.2 ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มี ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย จัดแบ่งสายงานการบังคับบัญชาในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนในการบริหารจัดการ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล (Staffing) จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลในเรื่องการบริหารจัดการ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการและมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของบุคลากรในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

2.4 ด้านการสั่งการ (Directing) จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัด หนองบัวลำภู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการสั่งการที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้รับคำสั่งยอมรับและนำไปปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการ มีการวินิจฉัยสั่งการคำนึงถึงผลประโยชน์ของการบริหารจัดการ และมีการปรึกษารื้อกับบุคลากรฝ่ายต่างๆก่อนออกคำสั่งในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

2.5 ด้านการประสานงาน (Coordinating) จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือ กับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และ

หน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการ มีการกำหนดบทบาทในการประสานงานของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนในการบริหารจัดการ มีการประสานงานให้ฝ่ายต่างๆปฏิบัติงานให้สอดคล้องและสัมพันธ์กันในการบริหารจัดการและมีการประสานงานกับภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการอบรมให้ความรู้กับครูอย่างสม่ำเสมอ

2.6. ด้านการควบคุม (Controlling) จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการ มีการควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปตามแผนงานหรือโครงการในการบริหารจัดการ และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู

3.1. ด้านการวางแผน (Planning) ปัญหา อุปสรรค ในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาคือปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินงานให้ตรงตามแผน ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ข้อเสนอแนะ คือ ในการประชุมวางแผนควรให้ผู้เชี่ยวชาญในการทำแผนมาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง

3.2 ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) ปัญหา อุปสรรค คือ จำนวนบุคลากรที่น้อย ทำให้บุคลากรแต่ละคนรับผิดชอบงานหลายหน้าที่และหลายงาน ทำให้การดำเนินการบางอย่างล่าช้าและผลของการดำเนินงานอาจไม่ดีเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะในการจัดการองค์การควรศึกษาโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานอย่างละเอียด รวมถึงศึกษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคม จากนั้นกำหนดค่าเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการทั้งเรื่องบุคคลและเรื่องงบประมาณควรมีบุคลากร

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล (Staffing) คือ จำนวนบุคลากรน้อย ภาระงานมาก ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น กิจกรรมเพิ่มขึ้น ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารสถานศึกษาการมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถและการกระจายงานให้ทั่วถึง

3.4 ด้านการสั่งการ (Directing) ปัญหา อุปสรรค ในการสั่งการของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนบุคลากรไม่มากทำให้การสั่งการและการรับรู้งานรวดเร็วและทั่วถึง แต่จะมีปัญหาถ้าหากมีงานด่วนอาจดำเนินการไม่ทันเวลา ข้อเสนอแนะในการสั่งการในโรงเรียนควรคำนึงถึงความสามารถของบุคคล ตามภาระงานที่มอบหมาย และให้ระยะเวลาในการดำเนินการควรแบ่งคำสั่งให้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการสั่งด้วยวาจา หรือด้วยลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจ และให้กำลังใจกัน เป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน ซึ่งจะ使人ทำงานทำงานได้อย่างมีความสุขและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.5 ด้านการประสานงาน (Coordinating) ปัญหา อุปสรรค เกิดจากการสื่อสารที่ไม่ชัดเจน ทำให้การดำเนินงานบางอย่างเกิดความล่าช้า สถานศึกษามีกิจกรรมเยอะ ทำให้มีเวลาว่างที่จะใช้ในการประชุมมีไม่พร้อมกัน ขาดความสม่ำเสมอในการประสานงานและติดตามงาน ข้อเสนอแนะในการประสานงานควรให้มีความชัดเจน ตรงประเด็น กำหนดวัน เวลา วัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและดำเนินงานด้วยความเต็มใจ จริใจ ควรมีการติดต่อประสานงานในหลายๆช่องทาง และติดตามเป็นระยะๆ ในการประชุมบางครั้งควรมีการประชุมแบบออนไลน์ เพื่อให้ประชุมได้บ่อยขึ้นและประหยัดค่าใช้จ่าย

6. ด้านการควบคุม (Controlling) ปัญหา อุปสรรค คือ มีภาระงานมากบุคลากรในสถานศึกษามีไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรมีความกังวลในการทำงานเนื่องจากต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการการควบคุมในการบริหารสถานศึกษาตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนควรใช้วิธีที่หลากหลาย ทันสมัย ง่ายต่อการทำงานของบุคลากร ไม่ทำงานซ้ำซ้อน การกำหนดวันเวลาในการส่งงาน ไม่ควรทำงานเร่งด่วนจนเกินไป

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1. การวางแผน 2. การจัดการองค์การ 3. การบริหารงานบุคคล 4. การสั่งการ 5. การประสานงาน 6. การควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับพิชญภา ชันทอง (2554) ศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2 จังหวัดชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก

2. กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน จากภาพรวมของการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการนำวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายของสถานศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา มีการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน สถานศึกษามีการให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาครูช่วยมีส่วนร่วมในการวางแผนในการบริหารจัดการ มีการนำผลการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาแผนในครั้งต่อไปในการบริหารจัดการปฏิบัติตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา สอดคล้องกับภาณุวัฒน์ บุตดาลี (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผน นโยบาย เป้าหมาย และมีระยะเวลาการดำเนินงานอย่างชัดเจน สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา ด้านโครงสร้าง นโยบาย การบริหารงาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสถานศึกษามีการวางแผน วิถีปฏิบัติ ก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังที่ ชูศักดิ์ ประเสริฐ (2558) กล่าวว่า การวางแผนเป็น เรื่องของการกำหนดความต้องการ วิธีการดำเนินการและคาดการณ์ผลการดำเนินการในอนาคต โดยใช้หลักวิชาการ เหตุผล

2.2 ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) จากภาพรวมของการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย จัดแบ่งสายงานการบังคับบัญชาในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนในการบริหาร มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนในการบริหารจัดการ และมีการกำหนดแนวทางในการสื่อความหมายในโรงเรียนระหว่างผู้บริหารกับครูในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับภาณุวัฒน์ บุตดาลี (2559) ด้านการจัดการองค์การ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีการกำหนด การประเมินผลการบริหารตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา มีการจัดโครงสร้างการบริหาร และการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารงาน

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล (Staffing) จากภาพรวมของการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลในเรื่องการบริหารจัดการ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการ และมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของบุคลากรในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับภาณุวัฒน์ บุตดาลี (2559) ด้านการจัดงานบุคคล โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรจากฝ่ายบริหารอย่างเป็นธรรม มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ รวมถึงข้อตกลงร่วมกันอย่างชัดเจน และมีการ

สร้างขวัญ และกำลังใจ ให้กับบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิทธิ์ เหลืองธิชัยวานิช (2554) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดงานบุคคลโดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการสั่งการ (Directing) จากภาพรวมของการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการสั่งการที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้รับคำสั่งยอมรับและนำไปปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการ มีการวินิจฉัยสั่งการคำนึงถึงผลประโยชน์ของการบริหารจัดการ และมีการปรึกษาหารือกับบุคลากรฝ่ายต่างๆก่อนออกคำสั่งในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา สอดคล้องกับธิดาทิพย์ ชูแก้ว (2556) ศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอรามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ด้านการวินิจฉัยสั่งการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการวินิจฉัยสั่งการโดย คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเป็นหลัก มีการควบคุมดูแล และให้คำแนะนำปรึกษาในการปฏิบัติตามคำสั่ง มีการปรึกษาหารือกับคณะกรรมการสถานศึกษาและ บุคลากรฝ่ายต่างๆ ก่อนออกคำสั่ง

2.5 ด้านการประสานงาน (Coordinating) จากภาพรวมของการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือ กับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการ มีการกำหนดบทบาทในการประสานงานของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนในการบริหาร และมีการประสานงานให้ฝ่ายต่างๆปฏิบัติงานให้สอดคล้องและสัมพันธ์กันในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับภาณุวัฒน์ บุตดาดี (2559) ด้านการประสานงาน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจ หรือการตกลงร่วมกัน เต็มใจที่จะทำงาน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงสิทธิ์ เหลืองธิชัยวานิช (2554) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประสานงาน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการควบคุม (Controlling) จากภาพรวมของการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการ มีการควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปตามแผนงานหรือโครงการในการบริหารจัดการ และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบในการบริหารจัดการตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา สอดคล้องกับ เสรีภักดี (2564) ศึกษาระดับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา ด้านการควบคุมงาน ภาพรวมอยู่ระดับมาก แผนปฏิบัติราชการที่จัดทำมีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่าง

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

3.1 ด้านการวางแผน ปัญหา และอุปสรรค ในการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาคือสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา บางครั้งเกิดการสื่อสารระหว่างผู้รับสารกับผู้ส่งสารไม่ตรงกันทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับเกษม พงศ์ยี่ล่า (2550) ปัญหาด้านการวางแผน คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการเขียนแผน บางแผนงานไม่บรรลุผลเนื่องจากสภาพแวดล้อมและวัตถุประสงค์บางข้อไม่สอดคล้องกับผู้รับบริการ วัตถุประสงค์ยากเกินไปที่จะปฏิบัติให้บรรลุ

ข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านการวางแผน คือ ในการประชุมวางแผนควรให้ผู้เชี่ยวชาญในการทำหน้าที่คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง การวางแผนควรคำนึงถึงบริบทของโรงเรียน ความพร้อมด้านต่างๆ ของโรงเรียน สอดคล้องกับรอรานา ยามา (2556) ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ควรชี้แจงแผนการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติและควรจัดทำแผนที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดทำแผนกำกับและนิเทศการ ปฏิบัติตามแผน

3.2 ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) ปัญหา และอุปสรรค คือ จำนวนบุคลากรที่น้อย ทำให้บุคลากรแต่ละคนรับผิดชอบงานหลายหน้าที่และหลายงาน ทำให้การดำเนินการบางอย่างล่าช้าและผลของการดำเนินงานอาจไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากจำนวนบุคลากรที่น้อยแล้วอีกปัญหาหนึ่งก็คือด้านงบประมาณ จากภาระงานที่มีอยู่กับงบประมาณที่จัดสรรจากต้นสังกัดทำให้งานบางอย่างไม่สามารถดำเนินการได้ ความไม่ต่อเนื่องของผู้บริหารเนื่องจากการย้ายผู้บริหารบ่อยครั้ง ทำให้การกำหนดนโยบายไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเกษม พงศ์ยี่ลา (2550) ปัญหาด้านการจัดองค์การ คือ บุคลากรได้รับการมอบหมายไม่ตรงความถนัดจำนวนบุคลากรน้อยทำให้แต่ละคนรับผิดชอบงานหลายงานและบุคลากรที่เข้ามายืมมาหรือบรรจุเข้ารับราชการไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน บุคลากรได้รับการมอบหมายงานไม่ตรงกับความสามารถและการมอบหมาย อำนาจหน้าที่ไม่สมดุลกับงานที่ได้รับมอบหมาย การกำหนดช่วงการบริหารหรือโครงสร้าง โรงเรียนกำหนดจำนวนบุคลากรในแต่ละระดับเท่าๆกันโดยไม่คำนึงถึงปริมาณและขั้นตอนในการบังคับบัญชาที่มีมากเกินไป ก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการจัดการองค์การ ควรศึกษาโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานอย่างละเอียด รวมถึงศึกษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคม จากนั้นกำหนดค่าเป้าหมายอย่างชัดเจน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการทั้งเรื่องบุคคลและเรื่องงบประมาณควรมีบุคลากร หรือหน่วยงานจากภายนอกมาช่วยดูแลเนื่องจากครูมีภาระงานสอนมาก ซึ่งสอดคล้องกับทองสา ยงเพชร (2551) ศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สุรินทร์ เขต 1 ด้านการจัดองค์การ โรงเรียนควรมีการมอบหมายงานโดยมีการประชุมและกำหนดตามมติที่ประชุม ควบคู่ไปกับความพร้อมด้านทรัพยากรขององค์กร การประสานงานโรงเรียนควรมีการประสานงานทั้งภายในและประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้ได้แหล่งทรัพยากรทางการศึกษาเพิ่มเติม

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล (Staffing) ปัญหา และอุปสรรค คือ จำนวนบุคลากรน้อย ภาระงานมาก ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น กิจกรรมเพิ่มขึ้น ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับรอรานา ยามา (2556) ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี ด้านการบริหารงานบุคคล มีปัญหาที่สำคัญ คือ มีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ครูแต่ละคนมีภาระงานมาก

ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรสร้างขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารสถานศึกษา การมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถและการกระจายงานให้ทั่วถึง ไม่ให้งานกระจุกอยู่ที่ใครคนใดคนหนึ่ง และประเมินถึงศักยภาพในการทำงานของตนเองว่าสามารถทำได้มากน้อยเพียงใด ควรมีการเพิ่มจำนวนบุคลากรและผู้ดำเนินงานให้ครอบคลุมกับงานที่ได้รับสร้างความเข้าใจให้ทุกคนเข้าใจขอบข่ายของโรงเรียนในโครงการกองทุนให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับรอรานา ยามา (2556) ควรจัดให้มีสวัสดิการที่จำเป็นสำหรับบุคลากรของสถานศึกษาและควรให้ความสมภาคแก่บุคลากรของสถานศึกษาในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง หรือได้โอกาสความก้าวหน้า เพื่อให้เป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรต่อไป

3.4 ด้านการสั่งการ (Directing) ปัญหา และอุปสรรค เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนบุคลากรไม่มากทำให้การสั่งการและการรับรู้งานรวดเร็วและทั่วถึง แต่จะมีปัญหาถ้าหากมีงานด่วนอาจดำเนินการไม่ทันเวลา ในบางกิจกรรมเพื่อความรวดเร็วบางครั้งขาดคำสั่งแบบเป็นทางการ ซึ่งสอดคล้องกับรอสานา ยามา (2556) ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี ด้านการวินิจฉัยสั่งการ มีปัญหาที่สำคัญ คือ การวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารไม่ชัดเจน มีการวินิจฉัยสั่งการเร็วเกินไป และการวินิจฉัยสั่งการไม่ผ่านผู้รับผิดชอบโดยตรง ทำให้การปฏิบัติงานมีความคลาดเคลื่อน

ข้อเสนอแนะในการสั่งการ โรงเรียนควรคำนึงถึงความสามารถของบุคคลตามภาระงานที่มอบหมาย และให้ระยะเวลาในการดำเนินการควรแบ่งคำสั่งให้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการสั่งด้วยวาจา หรือด้วยลายลักษณ์อักษร ซึ่งสอดคล้องกับรอสานา ยามา (2556) ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ ควรมีความชัดเจนและเด็ดขาดในการการวินิจฉัยสั่งการ เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติตามและเคารพความคิด ของผู้รับผิดชอบในแต่ละงานและควรสั่งงานให้ตรงกับผู้รับผิดชอบงานนั้น

3.5 ด้านการประสานงาน (Coordinating) ปัญหาและอุปสรรคในด้านการประสานงาน เกิดจากการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนทำให้การดำเนินงานบางอย่างเกิดความล่าช้า สถานศึกษามีกิจกรรมเยอะทำให้บางครั้งมีเวลาว่างที่จะใช้ในการประชุมมีไม่พร้อมกันขาดความสม่ำเสมอในการประสานงานและติดตามงาน ซึ่งสอดคล้องกับรอสานา ยามา (2556) ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี ด้านการประสานงาน มีปัญหาที่สำคัญคือ ทีมงานบางคนขาดความรับผิดชอบ ขาดการประสานงานที่ดีและถูกต้องและการประสานงานค่อนข้างช้า และไม่ชัดเจน ทำให้การทำงานไม่บรรลุผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในด้านการประสานงาน สถานศึกษาควรให้มีความชัดเจนตรงประเด็นกำหนดวันเวลาวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและดำเนินงานด้วยความเต็มใจ จริงใจ ควรมีการติดต่อประสานงานในหลายๆช่องทาง และติดตามเป็นระยะๆ ในการประชุมบางครั้งควรมีการประชุมแบบออนไลน์เพื่อให้ประชุมได้บ่อยขึ้นและประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับรอสานา ยามา (2556) ควรมีการเข้มงวดกับบุคลากรให้มากขึ้น ควรจัดให้มีการประชุมบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานต่างๆ

3.6 ด้านการควบคุม (Controlling) ปัญหา อุปสรรคในด้านการควบคุม คือ มีภาระงานมากบุคลากรในสถานศึกษามีไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรมีความกังวลในการทำงานเนื่องจากต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเกษม พงศ์ยี่ล่า (2550) ปัญหาด้านการควบคุม คือ ข้อจำกัดในเรื่องเวลาของผู้บริหารทำให้ไม่มีเวลาตรวจสอบการทำงานของบุคลากรในบางครั้ง การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานบุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบแล้วไม่ได้นำผลงานไปใช้

ข้อเสนอแนะในการการควบคุม ในการบริหารสถานศึกษาตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาควรใช้วิธีที่หลากหลาย ทันสมัย ง่ายต่อการทำงานของบุคลากร ไม่ทำงานซ้ำซ้อน การกำหนดวันเวลาในการส่งงาน ไม่ควรทำงานเร่งด่วนจนเกินไป ควรมีการควบคุมงานอย่างเป็นระบบ ในการทำงานควรเห็นอกเห็นใจคนทำงาน เพื่อให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีความสุขเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับทองสายเพชร (2551) ศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สุรินทร์ เขต 1 ด้านการควบคุม ผู้บริหารควรมีการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการปฏิบัติงานต่อไป

สรุป

1. องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของกระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1. การวางแผน 2. การจัดการองค์การ 3. การบริหารงานบุคคล 4. การสั่งการ 5. การประสานงาน 6. การควบคุม

2. กระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านการวางแผน สถานศึกษามีการนำวัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา มีการให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ภาควิชาช่วยมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการจัดการองค์การ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย จัดแบ่งสายงานการบังคับบัญชาในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน ด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลในเรื่องการบริหารจัดการ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของบุคลากรในการบริหารจัดการ ด้านการสั่งการ สถานศึกษามีการสั่งการที่ชัดเจน การวินิจฉัยสั่งการคำนึงถึงผลประโยชน์ของการบริหารจัดการ ด้านการประสานงาน สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือ กับคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการ ด้านการควบคุม สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารสถานศึกษา สู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ด้านการควบคุม (Controlling) มีระดับปัญหา อุปสรรค มากที่สุด คือ มีภาระงานมากบุคลากรในสถานศึกษามีไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรมีความกังวลในการทำงานเนื่องจากต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถ้างานไม่เสร็จตามเป้าหมายอาจกระทบต่องานอื่นๆในโรงเรียน ข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรใช้วิธีการควบคุมติดตามที่หลากหลาย ทันสมัย ง่ายต่อการทำงานของบุคลากร ไม่ทำงานซ้ำซ้อน การกำหนดวันเวลาในการส่งงาน ไม่ควรทำงานเร่งด่วนจนเกินไป ในการทำงานควรเห็นอกเห็นใจคนทำงาน เพื่อให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีความสุขเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) กระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู สถานศึกษาควรมีการนำผลการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการ มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาแผนในครั้งต่อไปในการบริหารจัดการปฏิบัติตามกลยุทธ์โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา ในการประชุมวางแผนควรให้มีผู้เชี่ยวชาญ ในการทำแผนมาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง ควรวางแผนโดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียน ความพร้อมด้านต่างๆของโรงเรียน ควรมีการประชุมอบรมสำหรับครูทุกคนเพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินการร่วมกัน และควรมีการดำเนินงานตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรนำผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับสู่มาตรฐาน โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในรูปของงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกษม พงศ์ยี่ลา. (2550). กระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา อำเภอกันตัง จังหวัดตรังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เกษม วัฒนชัย. (2561). โรงเรียนคุณธรรม ช่วยกันสร้างคนดีให้บ้านเมือง. กรุงเทพมหานคร: พ.ศ. พัฒนา.
- ชูศักดิ์ ประเสริฐ. (2558). ทฤษฎี ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. เรียกใช้เมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2567 จาก www.chusak.net. 2558.
- ทรงสิทธิ์ เหลืองอิชัยวานิช. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ทองสา ยงเพชร. (2551). การศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ธิดาทิพย์ ชูแก้ว. (2556). ศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอราษีไศล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พิชญภา ชันทอง. (2554). กระบวนการบริหารของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ภาณุวัฒน์ บุตดาดี. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพตามมาตรฐานด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- รอฮานา ยามา. (2556). การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เสรี ภัคดี. (2564). ศึกษาระดับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2559). ทุกสุขสร้างได้. กรุงเทพมหานคร: ฟรีมายด์.